

Vlaanderen
is onderwijs & vorming

DEPARTEMENT
ONDERWIJS & VORMING

Themazetting OBPWO 2023 tweede ronde

Informatiesessie 22 augustus 2023

Opzet

- Toelichting bij de procedure en thema's
- Deelname is geen voorwaarde voor indiening voorstellen
- Bijkomende vragen & antwoorden worden aan verslag toegevoegd (met datum van aanpassing)

Themazetting 2023 – ronde 2

- Kader: OBPWO besluit

- 2 thema's
  - 1 herlancering van thema uit oproep 1
  - 1 nieuw thema

- Budget en timing
  - 300.000 euro
  - 24 maanden

- Instellingen hoger onderwijs als promotor-coördinator

Gunningsprocedure

- Indienen op 2 oktober 2023 om 12.00 uur per email
- Beoordeling door commissie (ministerie Onderwijs en Vorming, onderwijsinspectie, externe wetenschappers)
- Beoordelingscriteria
  - Kwaliteit van het voorstel (40 punten)
  - Expertise van de indieners (20 punten)
  - Kostprijs (40 punten) (absolute prijs)
- Rangschikking
  - Min. 75 %
  - Max 1 project per thema
- Bekendmaking resultaten : begin december

Indienen voorstel

- Aanvraagformulier

- × Digitaal ondertekend door alle promotoren + **rectoren en algemeen directeurs**

- × Begroting
  - gedetailleerde beschrijving bij indiening vereist – controle achteraf (kostenbewijzend)
  - max 10 % overhead op personeels- en werkingskosten op gehele onderzoeksproject (niet op onderaanneming)
  - geen btw
  - let op: geen dubbele financiering en geen loonkosten voor taken als promotor
  - zie financiële richtlijnen

- Bijlage met projectomschrijving
  - × Leidraad:
    - Oproep + beoordelingscriteria
    - Alle elementen uit het aanvraagformulier, inclusief datamanagementsplan (nieuw)
  - × Beschrijving + verantwoordende keuzes
  - × Vermeld aantal woorden per rubriek
  - × Lever aan in WORD en PDF

- Ontvangstbevestiging na indiening

Verwachte outputs

- Tussentijds en eindrapport
- Algemeen
  - Wetenschappelijk rapport
  - Onderbouwde en praktijkgerichte valorisatiematerialen
  - Onderbouwde aanbevelingen t.a.v. diverse actoren
  - Toegankelijke samenvatting
- Per thema specifieker omschreven, afhankelijk van kennisvragen

Opvolging onderzoek

- **Opstartgesprek** met onderzoekers en dossierbehandelaar
- **Overeenkomst per project**
  - Zie begeleidende brief voor essentiële elementen
  - Idealiter: voor opstartgesprek checken met centrale diensten
- Opvolging door **stuurgroep** (opvolging project, maar ook aandacht voor valorisatie)

- Aandachtspunt: verwerking persoonsgegevens: rekening houden met wettelijke eisen en procedures (als verwerkingsverantwoordelijke) en doorlooptijd procedures
- Alle nodige documenten en ppt en verslag (en ev bijkomende informatie) op <https://onderwijs.vlaanderen.be/nl/oproepen-voor-onderzoeksvoorstellen>
- Bijkomende vragen: Katrijn.Ballet@ond.vlaanderen.be

Thema A

Analyse van mechanismen voor de toeleiding naar type 9 en de realisatie van kwaliteitsvol onderwijs op maat van leerlingen met oriëntering naar type 9

➤ Aanleiding

- Sinds september 2015 aanbod type 9 in buitengewoon onderwijs voor leerlingen met een autismespectrumstoornis, maar zonder verstandelijke beperking.
- Voor scholen gewoon onderwijs met leerlingen met oriëntering type 9: ondersteuning (ondersteuningsmodel -> leersteun)
- In decreet leersteun (5 mei 2023) verwachting dat scholen gewoon en buitengewoon onderwijs nauwer gaan samenwerken
- Stijging van aantal programmatis én van aantal leerlingen met oriëntering type 9 (-> wachtlijsten)

➤ Kennisvragen

1. Omvang van de groep leerlingen met oriëntering naar type 9? Evolutie overheen de jaren en verhouding van de beschikbare gegevens in de onderwijscontext tot de beschikbare gegevens over de prevalentie van ASS in de maatschappij?
2. Profiel van de leerlingen met oriëntering naar type 9 naargelang hun onderwijstraject? Wat zijn kritische momenten in de leerloopbaan waarop er trajectveranderingen plaatsvinden? Welke patronen kunnen hierin onderscheiden worden?

➤ Kennisvragen (vervolg)

3. Patronen van toeleiding? Wat zijn praktijken van toeleiding en welke overwegingen worden hierbij gemaakt? Welke onderliggende mechanismen verklaren de toename in de oriëntering naar type 9 en waargenomen patronen?

- a) Aandacht aan mechanismen op macro-, meso- en micro-niveau en de mogelijke wisselwerking ertussen.
- b) Aandacht voor onderscheid tussen het toekennen van een verslag en een gemotiveerd verslag (in de toekomst IAC-verslag, OV4-verslag en GC-verslag) en aandacht voor verschillen naargelang onderwijsniveau (kleuter-, lager, secundair onderwijs).

➤ Kennisvragen (vervolg)

4. Welke onderbouwde schoolconcepten en leeromgevingen kunnen kwaliteitsvol onderwijs op maat bieden voor leerlingen met een oriëntering naar type 9, rekening houdend met de diverse onderwijs- en ondersteuningsbehoeften en de evolutie naar meer inclusief onderwijs?

- Wat zijn cruciale overwegingen die hierin moeten meegenomen worden?
- Wat zijn voor- en nadelen en cruciale randvoorwaarden hiervan

➤ **Verwachte resultaten**

- wetenschappelijk rapport
- onderbouwde adviezen, scenario's voor de ontwikkeling van contexten voor kwaliteitsvol onderwijs op maat voor alle leerlingen met oriëntering naar type 9,
- valorisatie-initiatieven t.a.v. relevante actoren, onder meer beleidsmakers, scholen voor gewoon en buitengewoon onderwijs, CLB's, leersteuncentra,...

Aandacht:

- onderzoeken in het kader van Leersteundecreet in voorbereiding,
- onderzoek naar toeleiding type 2 in deze tweede ronde van OBPWO themazetting

Thema B

**Analyse van mechanismen voor de
toeleiding naar type 2 en de realisatie
van kwaliteitsvol onderwijs op maat
van leerlingen met oriëntering naar
type 2**

➤ Aanleiding

- Sterke stijging oriënteringen type 2 in kleuter- en lager onderwijs
- Toename aantal leerlingen met een verslag of gemotiveerd verslag type 2 in gewoon basisonderwijs
- Toename aantal leerlingen met een verslag type 2 in het buitengewoon onderwijs
- Capaciteitsproblemen type 2 (-> wachtlijsten)

➤ Kennisvragen

1. Omvang van de groep leerlingen met oriëntering naar type 2? Evolutie overheen de jaren? Wat zijn bredere maatschappelijke verklaringen voor de stijgende tendens naar type 2?
2. Profiel van de leerlingen met oriëntering naar type 2 naargelang hun onderwijstraject? Wat zijn kritische momenten in de leerloopbaan waarop er trajectveranderingen plaatsvinden? Welke patronen kunnen hierin onderscheiden worden?

➤ Kennisvragen (vervolg)

3. Welke patronen van toeleiding? Wat zijn praktijken van toeleiding en welke overwegingen worden hierbij gemaakt? Welke onderliggende mechanismen verklaren de toename in de oriëntering naar type 2 en mogelijke waargenomen patronen?

- a) Aandacht voor mechanismen die de toeleidingspraktijken bepalen op macro-, meso- en micro-niveau en de mogelijke wisselwerking ertussen.
- b) Aandacht voor onderscheid tussen het toekennen van een verslag en een gemotiveerd verslag. Ook verschillen naargelang onderwijsniveau dienen in kaart gebracht.

➤ Kennisvragen (vervolg)

4. Omvang van de groep leerlingen met oriëntering type 2 in de doelgroep 18+ en 21+ in het gewoon en buitengewoon onderwijs? Belemmerende factoren voor deze leerlingen om uit te stromen uit het onderwijs? Hoe kunnen deze leerlingen ondersteund worden om uit het onderwijs te stromen?

5. Wat zijn cruciale elementen voor kwaliteitsvol onderwijs op maat voor leerlingen met een oriëntering naar type 2, rekening houdend met de diverse onderwijs- en ondersteuningsbehoeften en de evolutie naar meer inclusief onderwijs?

- Wat zijn cruciale overwegingen bij de ontwikkeling van contexten voor kwaliteitsvol onderwijs op maat voor leerlingen met een oriëntering naar type 2?
- Wat zijn voor- en nadelen en cruciale randvoorwaarden hiervan?

➤ **Verwachte resultaten**

- wetenschappelijk rapport
- onderbouwde adviezen, scenario's voor de ontwikkeling van contexten voor kwaliteitsvol onderwijs op maat voor alle leerlingen met oriëntering naar type 2,
- valorisatie-initiatieven t.a.v. relevante actoren, onder meer beleidsmakers, scholen voor gewoon en buitengewoon onderwijs, CLB's, leersteuncentra,...

Aandacht:

- onderzoeken in het kader van Leersteundecreet in voorbereiding,
- onderzoek naar toeleiding type 9 in deze tweede ronde van OBPWO themazetting